

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/12791. számú
törvényjavaslat**

**egyres törvényeknek a közgyűjteményekben őrzött, vitatott tulajdonú
kulturális javak visszaadásával összefüggő módosításáról**

**Előadó: Balog Zoltán
emberi erőforrások minisztere**

2013. október

2013. évi ... törvény

egyes törvényeknek a közgyűjteményekben őrzött, vitatott tulajdonú kulturális javak visszaadásával összefüggő módosításáról

1. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása

1. §

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 16. § (1) bekezdése a következő *e*) ponttal egészül ki:

(Mentes az öröklési illeték alól:)

„*e*) az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményből a kulturális javakra vonatkozó jogszabályokban meghatározott eljárás keretében a volt tulajdonos örökösének visszaadott vagyontárgyra vonatkozó, a visszaadás időpontját megelőzően beállt öröklés;”

2. A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosítása

2. §

(1) A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) Alapelvek alcíme a következő 4/A. §-sal egészül ki:

„4/A. § Az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményben őrzött olyan kulturális javakat, amelyek állami tulajdonjogának fennállása minden kétséget kizáró módon nem igazolható, az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott eljárás eredményeként térítésmentesen ki kell adni annak a személynek, aki az adott, kulturális javak körébe tartozó tárgyra vonatkozó tulajdonjogát megfelelően valószínűsíti.”

(2) A Kultv. 100. § (1) bekezdése a következő *m*) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a törvény végrehajtásaként rendeletben szabályozza)

„m) az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményekben őrzött olyan kulturális javak visszaadásának rendjét, amelyek állami tulajdonba tartozása minden kétséget kizáró módon nem igazolható.”

3. Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény módosítása

3. §

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény a 27/A. §-t követően a következő alcíccímmel és 27/B–27/G. §-sal egészül ki:

„A közgyűjteményben elhelyezett dologra vonatkozó valószínű öröklési jogcím igazolására irányuló eljárás

27/B. § (1) Ha valamely állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményben (a továbbiakban: közgyűjtemény) őrzött, állami tulajdonban állóként nyilvántartott, a kulturális javak körébe tartozó vagyontárgyra vagy vagyontárgyegyüttesre (a továbbiakban együtt: vagyontárgy) vonatkozóan a vagyontárgy állami tulajdonjogának gyakorlására jogosult szervezet (a továbbiakban: az állami tulajdonjog gyakorlója) a vagyontárgy kiadására irányuló külön eljárásban megállapítja, hogy a vagyontárgy kiadható, de a kiadásra igényt bejelentő a vagyontárgyra vonatkozó örökös minőségét jogerős hagyatékátadó végzéssel vagy öröklési bizonyítvánnyal nem tudja igazolni, a közjegyzőtől kérheti a vagyontárgyra vonatkozó valószínű öröklési jogcím igazolására irányuló eljárás lefolytatását, és valószínű örökös bizonyítvány kiadását.

(2) Ezen alcím alkalmazásában örökhagyó: a közgyűjteményben elhelyezett vagyontárgy utolsó ismert tulajdonosa.

(3) Az eljárásra a vagyontárgy fekvésének helye szerinti közjegyző illetékes. Ha a kérelem több, különböző helyen fekvő vagyontárgyat érint, a kérelmező választása szerinti közjegyző jár el. Ha egy székhelyen – vagy a fővárosban egy működési körzetben – több közjegyző működik, a kérelmező választása szerinti közjegyző jár el.

27/C. § (1) A kérelem előterjesztéséért – az előterjesztéssel egyidejűleg – a közjegyző számára a közjegyzői díjszabásról szóló miniszteri rendeletben megállapított díjat kell fizetni. Az eljárásban további munkadíj, költségtérítés és illeték – ide nem értve a jogorvoslati eljárás illetékét – nem számítható fel.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell a következőket is:

a) azt, hogy a kérelmező a valószínű örökös bizonyítvány kiadását a 27/B. § (1) bekezdésében meghatározott okból kéri;

b) annak az örökhagyónak a személyi adatait (családi és utóneve, születési helye és ideje, anyja születési családi és utóneve) és halála helyét, idejét, akinek a hagyatéka tekintetében a kérelmező a valószínű öröklési jogcím igazolását kéri;

c) azt, hogy az örökhagyó után maradt-e végrendelet;

d) azt, hogy a kérelmező az örökhagyó

da) törvényes örököse, vagy

db) végrendeleti örököse;

e) a kérelmezőnek a törvényes, vagy végintézkedés esetén a végintézkedés szerinti öröklési rendre vonatkozó nyilatkozatát;

f) a törvényes, vagy végintézkedés esetén a végrendeleti örökösök azonosító adatait (természetes személy – továbbá teljes cselekvőképességgel nem rendelkező természetes személy esetén a törvényes képviselője – családi és utónevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, a lakcímét, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező más polgári jogi jogképességgel rendelkező szervezet esetében a megnevezését, székhelyének címét, cégjegyzék- vagy nyilvántartási számát, a törvényes képviselőjének nevét);

g) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy öröklési jogcímét jogerős hagyatékátadó végzéssel vagy öröklési bizonyítvánnyal nem tudja igazolni;

h) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy a kérelemben megjelölt örökhagyó és vagyontárgy tekintetében, ugyanazon indokok alapján másik közjegyző előtt nem indított eljárást;

i) a kérelmező arra vonatkozó nyilatkozatát, hogy tudatában van annak, hogy bűncselekményt követ el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba, és büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy a kérelemben foglaltak a valóságnak megfelelnek;

j) az arra vonatkozó határozott kérelmet, hogy a közjegyző állapítsa meg, hogy a kérelmező az általa közölt adatok alapján az örökhagyó

ja) törvényes örököse lehet, vagy

jb) végrendeleti örököse lehet.

(3) A kérelemhez csatolni kell

a) az örökhagyó halotti anyakönyvi kivonatának,

b) az állami tulajdonjog gyakorlójának a vagyontárgy kiadására irányuló külön eljárásban a vagyontárgy kérelmezőnek való visszaadhatóságáról hozott döntésének és

c) a végrendeletnek

eredeti vagy közjegyző által hitelesített másolati példányát.

27/D. § (1) A közjegyző a kérelem beérkezésétől – ha a kérelem hiányainak pótlására van szükség, akkor a hiányok pótlásától – számított 30 napon belül

a) külön végzésbe foglalt valószínű örökös bizonyítványt állít ki, amelyben azt tanúsítja, hogy a kérelemben foglaltak alapján a kérelmező a kérelemben megjelölt vagyontárgy tekintetében az örökhagyó törvényes vagy végrendeleti örököse lehet, vagy

b) a valószínű örökös bizonyítvány kiállítását végzéssel megtagadja, ha magából a kérelemből megállapítható, hogy az részben vagy egészben alaptalan.

(2) A valószínű örökös bizonyítvány a kérelemtől eltérően nem állítható ki.

(3) Ha a kérelmező a kérelem hiányait – ideértve a közjegyzői díj megfizetésének elmulasztását is – a hiányok pótlására vonatkozó felhívásban megszabott határidő alatt nem pótolja, a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani.

27/E. § (1) A valószínű örökös bizonyítvány kizárólag a vagyontárgy kiadására vonatkozó eljárásban a vagyontárgyat őrző közgyűjteménynél használható fel. Ezt a rendelkezést a valószínű örökös bizonyítványban fel kell tüntetni.

(2) A valószínű örökös bizonyítványt a közjegyző az országos kamara honlapján 15 nappal közzéteszi.

(3) Aki a kérelmezőnek a valószínű örökös bizonyítvány szerinti valószínű örökös jogcímét vitatja, az a közzétételi határidő utolsó napjától számított 15 nap alatt a valószínű örökös bizonyítvány ellen kifogást terjeszthet elő az ügyben eljáró közjegyzőhöz.

(4) A kifogásban elegendő előadni, hogy a kifogás előterjesztője a valószínű örökös bizonyítványban foglaltakkal nem ért egyet, ezt meghaladóan a kifogást részletezni, valamint megindokolni nem kell. A valószínű örökös bizonyítványnak a (3) bekezdésben meghatározott határidő alatti minden megtámadását kifogásnak kell tekinteni.

(5) A kifogást a kérelmezővel közölni nem kell.

(6) Határidőben előterjesztett kifogás esetén a közjegyző a valószínű örökös bizonyítvány hatálytalanságát állapítja meg. A hatálytalanságot megállapító végzést a kifogás előterjesztőjének is kézbesíteni kell, de a végzés ellen a kifogás előterjesztője nem élhet fellebbezéssel.

(7) Az elkésett kifogást a közjegyző érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. A végzést a kifogás előterjesztőjének kell kézbesíteni, aki a végzés ellen fellebbezéssel élhet.

(8) Ha a valószínű örökös bizonyítvány ellen a (3) bekezdésben meghatározott határidőben kifogást nem terjesztettek elő, azt a kérelmezőnek kézbesíteni kell. A valószínű örökös

bizonyítványnak a kérelmező részére kézbesített példányán fel kell tüntetni, hogy az ellen a határidő alatt kifogást a közjegyzőhöz nem terjesztettek elő.

(9) A valószínű örökös bizonyítvány ellen fellebbezésnek nincs helye. A valószínű örökös bizonyítványban foglaltakat sérelmesnek tartó fél – a (3) bekezdésben meghatározott határidő eltelte után – az igényeit csak bírósági úton, az ellenérdekű féllel szemben érvényesítheti.

27/F. § (1) Az eljárásban

a) igazolásnak és bizonyításnak nincs helye,

b) a Pp. 132. §-a nem alkalmazható,

c) a fellebbezést a feleknek észrevételezésre kiadni nem kell.

(2) Az eljárásban a Pp.-nek a kézbesítési megbízottra vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a közjegyző a kérelmet, valamint a kifogást – hiánypótlási felhívás nélkül – hivatalból elutasítja, ha a kérelmező a kérelem előterjesztésével, a kifogás előterjesztője a kifogás előterjesztésével egyidejűleg a kézbesítési megbízott megjelölésére és a vele kötött megbízási szerződés benyújtására vonatkozó kötelezettségének szabályszerűen nem tett eleget.

(3) Ha a fél a kézbesítési megbízott állítására vonatkozó kötelezettségének nem tett szabályszerűen eleget – ideértve azt is, ha a kézbesítési megbízott állítására vonatkozó kötelezettség a kérelem vagy a kifogás előterjesztése után következett be, és a fél a kézbesítési megbízott megjelölését előidéző ok bekövetkezésével egyidejűleg, külön felhívás nélkül a kézbesítési megbízott megjelölésére és a vele kötött megbízási szerződés benyújtására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget –, vagy az iratokat a kézbesítési megbízott részére nem lehet kézbesíteni, a közjegyző az iratot hirdetmény útján kézbesíti. A hirdetményt kifüggeszteni nem kell, azt a Pp.-nek a hirdetmény bíróságok központi honlapján történő közzététele szabályai megfelelő alkalmazásával, kizárólag az országos kamara honlapján kell közzétenni.

(4) A közjegyző az iratot is a fentiek szerinti módon, hirdetmény útján kézbesíti annak a félnek is, akinek az irat azért nem volt kézbesíthető, mert az általa megadott címen a posta közlése szerint a címzett fél ismeretlen vagy onnan ismeretlen helyre költözött, avagy a kézbesítés a posta közlése szerint a levélszekrény hiánya miatt nem volt teljesíthető.

27/G. § A közjegyző a kérelem előterjesztéséért megfizetett díjról a valószínű örökös bizonyítvány vagy az annak hatálytalanságát megállapító végzés kézbesítésével együtt a kérelmezőnek a megfizetett díj összegét feltüntető elismervényt is kézbesít. A megfizetett díjat az állam viseli. A kérelmezőnek a díjat az állami tulajdonjog gyakorlója téríti meg az elismervény alapján.”

4. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosítása

4. §

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 1. § (2) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nemzeti vagyonba tartozik:)

„g) állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjtemény (muzeális intézmény, levéltár, közgyűjteményként működő kép- és hangarchívum, valamint könyvtár) saját gyűjteményében nyilvántartott kulturális javak körébe tartozó dolog, kivéve, ha az állami vagy önkormányzati tulajdon jogszerű létrejötte kétséget kizáró módon nem bizonyítható és a dologra nézve más a tulajdonjogát bizonyítja vagy a kulturális javakra vonatkozó jogszabályokban meghatározott eljárás keretében valószínűsíti,”

5. Záró rendelkezések

5. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

6. §

A 4. § az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A II. világháborút követően a közgyűjteményekbe különböző módon nagyszámú műtárgy és műtárgyegyüttes került, amelyek egy részénél kétséges, hogy az adott kulturális javak jogszerűen állami tulajdonba kerültek-e. A rendszerváltás előtti évtizedekben természetesnek tekintették, hogy a közgyűjteményben őrzött kulturális javak köztulajdonban vannak, függetlenül attól, hogy az állami tulajdonba vételre ténylegesen és jogszerűen sor került-e, vagy pedig pusztán az őrzési hely és a törzskönyvi nyilvántartás alapján az vélelemként érvényesült. Így sok esetben az ún. múzeumi letét jogcímén őrzött kulturális javak tekintetében is úgy jártak el, mintha ezek is állami tulajdont képeznének. A közgyűjteményekben őrzött kulturális javak sok tízezres nagyságrendjére tekintettel e tárgyak jelentős részénél a tulajdoni helyzet máig tisztázatlannak, kellő alaposággal dokumentálatlannak tekinthető.

A rendszerváltást követően a közgyűjteményekben őrzött kiemelkedő értékű kulturális javak és azok együtteseinek eredeti tulajdonosai, illetve örökösük több esetben megkísérelték azok visszaperlését az államtól, változó sikerrel. Ebben szerepet játszott mind az állami tulajdonjogot gyakorló szervek, mind a közgyűjtemények rosszul értelmezett szakmai hozzáállása. Ennek következtében gyakorta nem a jogi helyzet valós tisztázási szándéka vezette az állami szerveket és intézményeket, hanem az adott vagyontárgy állami tulajdonban tartásának célja.

Az Állami Számvevőszék egy korábbi vizsgálata során megállapította, hogy ezen eljárásra vonatkozóan „a hatályos jogi szabályozás tükrében – a bírósági eljárás mellett, illetve ahelyett – nincs megfelelően kialakított eljárási rend. Nincs részletes jogi szabályozás arra nézve, hogy mely szervek, milyen eljárásban, milyen adatok és dokumentumok alapján jogosultak és egyben kötelesek az ilyen ügyekben eljárni és döntést hozni. (...) Ez az intézményi kontrollt nélkülöző döntési lehetőség az állami vagyon védelme szempontjából nem megnyugtató megoldás”.

Mindezekre tekintettel alapvető szemléletváltás és annak megfelelő jogi szabályozás kialakítása szükséges. A tulajdonhoz fűződő alapvető jog védelmét Alaptörvényében kimondó demokratikus jogállam nem járhat el úgy, mind diktatórikus elődje, amely polgárai tulajdonával önkényesen bánhat. Ezért olyan megoldás szükséges, amely egyfelől a tulajdonjogot tiszteletben tartja és érvényesíti, másfelől nem kényszeríti a jogszerű visszaigénylőket hosszadalmas – esetenként évtizedes – pereskedésre, ugyanakkor az állami tulajdonjog gyakorlásával megbízott állami szerv szempontjából is biztonságos és garantált lehetőséget nyújt arra, hogy az eredeti állapot helyreállítását jogszerűen elősegítse.

Ennek a legfontosabb garanciája az lehet, hogy az ilyen vagyontárgyakkal kapcsolatos tulajdoni igény esetén elsődlegesen az állami tulajdon fennállását kell megvizsgálni, és ha kétség merül fel az állami tulajdon fennállása tekintetében, e tény visszaadási kötelezettséget eredményezzen. Alapvető jelentőségű változást eredményez tehát, hogy az állami tulajdonszerzést az ezt állítónak kell minden kétséget kizáróan bizonyítania. A Javaslat ezért a tulajdoni reparációt azzal mozdítja elő, hogy ha a közgyűjteményekben őrzött, a kulturális javak körébe tartozó tárgy vagy tárgye gyűttes állami tulajdona kétséget kizáró módon nem igazolható, és az arra tulajdoni igényt formáló személy a tulajdonjogát megfelelő módon valószínűsíti, az állami tulajdonjog gyakorlója megállapíthassa az állami tulajdon hiányát, és erre tekintettel a tulajdonosi minőségét kellően meggyőző módon valószínűsítő személynek azt kiadja (visszaadja).

A vagyontárgy felett az állami tulajdonjogot gyakorló szervnek és a közgyűjteménynek a visszaadási igény előterjesztése esetén lefolytatandó eljárását, feladatait és kötelezettségeit a Javaslatban foglalt felhatalmazás alapján a Kormány szabályozza rendeletben.

A Javaslat a kormányrendeletben szabályozandó eljáráshoz kapcsolódóan egy sajátos közjegyzői nemperes eljárást is intézményesít a tulajdonosi minőség valószínűsítésével összefüggésben, amely a vagyontárgy eredeti tulajdonosához fűződő valószínű örökös minőség igazolására szolgál arra az esetre, ha az igénylő hagyatékátadó végzéssel vagy öröklési bizonyítvánnyal nem rendelkezik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat az illetékekről szóló törvény módosításával öröklési illeték alóli mentesség körébe sorolja a kulturális javakra vonatkozó jogszabályokban meghatározott eljárás keretében a volt tulajdonos örökösének visszaadott vagyontárgyra vonatkozó, a visszaadás időpontját megelőzően beállt öröklést. Ez a mentesség kizárólag a visszaadást megelőző öröklésre vonatkozik, a visszaadást követően a vagyontárgy további öröklésére már nem.

A 2. §-hoz

A Javaslat a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény kiegészítésével megteremti azt a kötelezettséget, hogy a közgyűjtemény köteles kiadni az általa őrzött olyan kulturális javakat, amelyek állami tulajdonjogának fennállása minden kétséget kizáró módon nem igazolható, és az igénylő a tulajdonjogát megfelelően valószínűsíti. A Javaslat továbbá megadja a szükséges felhatalmazást a Kormánynak az állami tulajdonjogot gyakorló szerv és a közgyűjtemény eljárásának részletes szabályozására.

A 3. §-hoz

Az érintett kulturális javak (műtárgyak) kiadása elsősorban eredeti tulajdonosuk részére vagy azok részére történik, akik tulajdonosi minőségüket hagyatékadó végzéssel, öröklési bizonyítvánnyal igazolhatják. Ezek hiányában is indokolt azonban lehetőséget adni a kiadásra, hiszen a jogos igénylők számos esetben nem voltak abban a helyzetben, hogy megfelelően dokumentálják tulajdonjoguk keletkezését. A Javaslat ezért egy erre szolgáló új nemperes eljárást hoz létre és kiegészíti ezzel az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvényt. A nemperes eljárás során a tulajdonjogi igénnyel fellépő személy a visszaigényelt vagyontárgy eredeti tulajdonosához fűződő öröklési jogi kapcsolatát valószínűsíti abban az esetben, ha a vagyontárgy kiadására irányuló külön eljárásban a vagyontárgy állami tulajdonjogának gyakorlására jogosult szervezet megállapítja, hogy a vagyontárgy kiadható, de az érintett hagyatékátadó végzéssel vagy öröklési bizonyítvánnyal nem rendelkezik. Az eljárás célja azzal foglalható össze, hogy ha a kérelmező öröklési bizonyítvánnyal vagy hagyatékátadó végzéssel nem tudja igazolni, hogy a műtárgy tulajdonosaként megjelölt, már elhalálozott személy örököse, úgy egy speciális, egyszerűsített nemperes eljárásban igazolhassa azt, hogy örökösi minőségével kapcsolatban komoly kétség nem merül fel. A közjegyző az eljárást befejező végzésében azt állapítja meg, hogy a lefolytatott eljárásban nem volt vitatott, hogy a kérelmező olyan személy, aki a Polgári Törvénykönyv szabályai alapján az örökösök körébe tartozhat. Ez a végzés kizárólag a műtárgy kiadására (visszaadására) vonatkozó eljárásban a vagyontárgyat őrző közgyűjteménynél használható fel; az eljárás nem érinti a tulajdonjoggal kapcsolatos peres eljárásokat, illetve az ilyen perek megindításának lehetőségét, pusztán arra irányul, hogy az igényelt, nem állami tulajdonú vagyontárgy kikerüljön az állami őrzésből, és visszakerüljön a tulajdonjogot kellő meggyőző erővel valószínűsítő személyhez.

A Javaslat értelmében az eljárás lefolytatására irányuló kérelmet a műtárgy kiadását kérő személy terjesztheti elő abban az esetben, ha a vagyontárgy állami tulajdonjogának gyakorlására jogosult szervezet az erre irányuló eljárásában megállapította, hogy a műtárgy kiadható, de a vagyontárgy állami tulajdonjogának gyakorlására jogosult szervezet előtti eljárásban a kiadást kérő személy nem tudta hagyatékátadó végzéssel vagy öröklési bizonyítvánnyal igazolni, hogy ő az eredeti tulajdonos örököse. A kérelmet fő szabály szerint a műtárgy közgyűjteménybeli őrzésének („fekvésének”) helye szerinti közjegyzőnél kell előterjeszteni, illetve a Javaslat bizonyos körben – például ha a kérelem több műtárgyat érint, és a műtárgyak fekvésének helye különböző – választási lehetőséget is ad a kérelmezőnek az eljárás megindításakor.

A kérelemnek tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, illetve mindazokat a kérelmezői nyilatkozatokat, amelyek alapján valószínűsíthető lesz, hogy ő a műtárgy eredeti tulajdonosának a lehetséges törvényes vagy végintézkedésen alapuló örököse, illetve csatolni kell hozzá a Javaslatban megjelölt okiratokat.

A közjegyző a kérelem beérkezésétől számított 30 napon belül dönt a kérelemről, és végzésével vagy kiállítja az ún. valószínű örökösi bizonyítványt, vagy megtagadja annak kiállítását, ha magából a kérelemből megállapítható, hogy az alaptalan. Ha a közjegyző a

valószínű örökös bizonyítványt kiállítja, azt 15 napra az interneten közzé kell tenni annak érdekében, hogy bárki, aki a kérelmező lehetséges örökös minőségét vitatja, kifogást terjeszthessen elő a valószínű örökös bizonyítvánnyal szemben. A határidőben előterjesztett kifogás esetében meg kell állapítani a valószínű örökös bizonyítvány hatálytalanságát, így az nem lesz felhasználható, ha pedig nem érkezik kifogás, úgy a kérelmezőnek kézbesítik a bizonyítványt, amit a kérelmező a műtárgy kiadására vonatkozó eljárásban a vagyontárgyat őrző közgyűjteménynél bemutathat.

A 4. §-hoz

A Javaslat a nemzeti vagyonról szóló törvény módosításával – a Javaslat céljaival összhangban – egyértelművé teszi, hogy önmagában az a tény, hogy valamely vagyontárgy egy állami vagy helyi önkormányzati közgyűjtemény nyilvántartásában szerepel, önmagában nem elégséges feltétele a nemzeti vagyoni körbe tartozásnak. Így az érintett vagyontárgyak körében alól kizáró feltételnek minősül, ha az állami vagy önkormányzati tulajdon jogszerű létrejötte kétséget kizáró módon nem bizonyítható és a dologra nézve más a tulajdonjogát bizonyítja, vagy a kulturális javakra vonatkozó jogszabályokban meghatározott eljárás keretében valószínűsíti.

Az 5-6. §-hoz

A törvény hatálybalépéséről és a nemzeti vagyonról szóló törvényt módosító 4. § sarkalatosságáról rendelkeznek.